Cena egzemplarza zł 5
łącznie z całkowitym wynagrodzeniem sprzedawcy

ILUSTROWANY
KURIER POLSKI

Wydanie B.
Prenumerata poczt. zł 120
przez roznosiciela zł 130

Rok V
Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10—12

Piątek, dnia 29 kwietnia 1949 r

Konto PKO „Zryw" nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto żyrowe nr 5622 w Narodowym Banku Polskim oddział w Bydgoszczy

Nr 116

Otwarcie sesji wiosennej SEJMU USTAWODAWCZEGO RP.

Uczczenie pamięci zmarłego posła Wyrzykowskiego — Nowe projekty ustaw w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości

W DNIU WCZORAJSZYM nastąpiło otwarcie sesji wiosennej Sejmu Ustawodawczego RP na podstawie zarządzenia Prezydenta RP, które marszałek Sejmu Kowalski otrzymał od Prezesa Rady Ministrów.

Po załatwieniu wstępnych formalności, marszałek Kowalski z żalem stwierdził, że w czasie przerwy międzysesyjnej, w dniu 19 kwietnia br. zmarł wybitny działacz Stronnictwa Ludowego, poseł na Sejm *Henryk Wyrzykowski.* Izba uczciła pamięć zmarłego chwilą ciszy, a marszałek Sejmu poświęcił posłowi Henrykowi Wyrzykowskiemu wspomnienie pośmiertne. Marszałek stwierdził, że poseł Henryk Wyrzykowski od młodzieńczych lat brał udział w ruchu rewolucyjnym. Przeszedł carskie więzienie i zesłanie. W latach 1905—1911 pracował czynnie w w SDKP i L. W r. 1911 przerzucił się do działalności politycznej na odcinku wiejskim, pracując w „Zjednoczeniu Ludowym", a następnie w „Wyzwoleniu", z ramienia którego piastował mandat poselski przez trzy kadencje Sejmu. W czasie okupacji hitlerowskiej był ścigany przez gestapo. Po wyzwoleniu piastował mandat poselski do KRN, a następnie do Sejmu Ustawodawczego. Ostatnio pełnił stanowisko naczelnego dyrektora Państwowego Banku Rolnego.

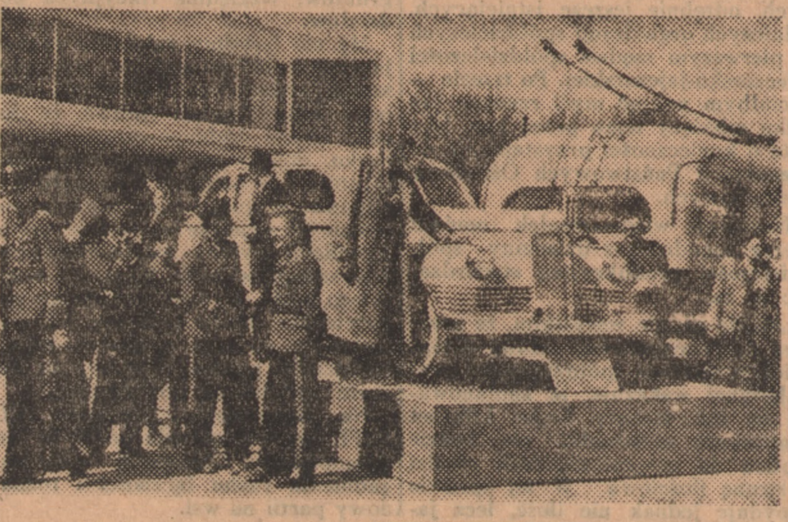
Marszałek Kowalski odczytał następnie pismo od Prezesa Rady Ministrów zawiadamiające, że Prezydent RP dekretem z dnia 20 kwietnia 1949 r. mianował *wiceprezesem Rady Ministrów — ob. Hilarego Minca,* z równoczesnym odwołaniem go ze stanowiska ministra przemysłu i handlu. Poza tym — dekretami z dnia 22 kwietnia rb. Prezydent RP mianował *ministrem górnictwa i energetyki ob. Ryszarda Nieszporka* oraz poruczył kierownictwo Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego, ob inż. *Kiejstutowi Żemajtisowi,* podsekretarzowi stanu w tym ministerstwie.

Przystępując do obrad, marszałek Kowalski udzielił głosu sprawozdawcy komisji prawniczej i regulaminowej, posłowi Stanisławowi Grossowi (PZPR), prosząc go o złożenie sprawozdań o projektach ustaw zamieszczonych w pierwszych trzech punktach porządku dziennego. Są to: sprawozdania komisji prawniczej i regulaminowej 1. o rządowym projekcie ustawy *o zmianie kodeksu postępowania karnego;* 2. o rządowym projekcie ustawy *o zmianie dekretu o postępowaniu doraźnym;* 3. o rządowym projekcie ustaw *o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych.*

Sprawozdawca zaznacza na wstępie, że projektowane zmiany nie stanowią wprawdzie całkowitej reformy procesu karnego, ale są *poważnym krokiem na drodze przystosowania zasad postępowania karnego do tych zadań,* jakie przed wymiarem sprawiedliwości stawia *Polska Ludowa w obecnym etapie.* Referowane ustawy dążą do powiązania wymiaru sprawiedliwości z życiem społecznym, gospodarczym i kulturalnym Polski Ludowej, co wyraża się m. in. *wprowadzeniem instytucji ławników.* Celem referowanych ustaw jest również uproszczenie i przyśpieszenie postępowania karnego i uczynienia z niego sprawnego narzędzia władzy ludowej, w zwalczaniu przestępczej akcji wrogów, usiłujących godzić w osiągnięcia mas pracujących. Celem referowanych ustaw jest wreszcie umoc-

(Ciąg dalszy na stronie 4)

Z Międzynarodowych Targów Poznańskich

Związek Radziecki wystawia na tegorocznych Targach Poznańskich kilkanaście typów samochodów. Eksponaty te przyciągają szczególnie liczne rzesze zwiedzających.

Oświadczenie rzecznika Rządu RP

w sprawie wypowiedzi Izydora Modelskiego

NA KONFERENCJI prasowej w MSZ rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych minister pełnomocny Wiktor Grosz, odpowiadając na pytania korespondentów zagranicznych, co do ostatnich wypowiedzi w Ameryce b. attaché wojskowego ambasady R. P. w Waszyngtonie, Izydora Modelskiego, oświadczył co następuje:

Modelski, wyłącznie dla korzyści materialnych, symulował lojalność wobec naszego rządu, któremu służył jedynie po to, aby z jednej strony pobierać jak najdłużej pensję, związaną ze stanowiskiem attaché wojskowego, z drugiej zaś — wywołać u obcego wywiadu wrażenie, że przedstawia dla niego określoną wartość, jako źródło rzekomych informacji i narzędzie do politycznych prowokacji, płatnych przez tenże obcy wywiad, służących do wprowadzania w błąd opinii publicznej i zakłócenia stosunków między państwami.

Odwołanie Modelskiego do kraju w lecie ub. roku przekreśliło za jednym zamachem oba źródła dolarowych dochodów Izydora Modelskiego.

Wyłudzając pod pretekstem fikcyjnej choroby jeszcze parę tysięcy dolarów od rządu R. P., Modelski odmówił w końcu powrotu do kraju, strojąc się w togę emigranta politycznego.

Tymczasem w istocie Modelski na zamówienie obcego wywiadu zmontował w ordynarny sposób, za pomocą prymitywnej techniki fotokopii, szereg fałszywych dokumentów, potrzebnych w tej chwili jako żer dla reakcyjnej propagandy. Na zamówienie tegoż obcego wywiadu ogłosił ostatnio przed tzw. komisją badania działalności antyamerykańskiej „rewelacyjne" oświadczenia, szkalujące postępowe organizacje słowiańskie w Stanach Zjednoczonych, co potrzebne było pewnym czynnikom ze względu na zbliżający się termin Kongresu Słowiańskich Organizacji w Stanach Zjednoczonych.

Wszystkie te „dokumenty" i „oświadczenia" Modelskiego są nikczemną i nieudolną prowokacją.

Prawdziwe oblicze moralne Modelskiego odsłonił zresztą on sam potwierdzając w Ameryce dwukrotnie, w wywiadzie prasowym oraz przed komisją badania działalności antyamerykańskiej — że przez cały czas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych pozostawał na służbie obcego wywiadu.

W świetle powyższego, nie widzę potrzeby dalszego zajmowania się osobą człowieka, który za garść dolarów zdradził swój rząd, swój naród, swój kraj.

Rokowania pokojowe

KOMISJA mediacyjna ONZ podała do wiadomości, że w dniu 27 kwietnia rozpoczęły się w Lozannie pomiędzy przedstawicielami państwa Izrael oraz przedstawicielami Syrii, Egiptu, Libanu i Transjordanii rokowania, mające na celu podpisanie ostatecznego traktatu pokojowego

Pomnik ku czci gen. Świerczewskiego

KOMITET obchodu „święta pracy" w Nieszawie postanowił w ramach Czynu 1-Majowego wznieść na placu Wolności w Nieszawie pomnik ku czci gen. Świerczewskiego.

Indie republiką w ramach Brytyjskiej Wspólnoty

Na konferencji premierów dominiów osiągnięto ostateczne porozumienie w sprawie pozycji Ind.. w Brytyjskiej Wspólnocie Narodów. Postanowiono, że Indie pozostaną pełnoprawnym członkiem tej wspólnoty. Przyszły prezydent Republiki Indyjskiej będzie całkowicie niezależny od korony brytyjskiej, którą Indie uznają tylko jako symbol wolnego zrzeszenia państw, wchodzących w skład wspólnoty narodów.

Oficjalny komunikat na ten temat będzie ogłoszony w czwartek. W środę premierzy dominiów byli przyjęci na specjalnej audiencji przez króla.

Pierwsze posiedzenie Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju

W dniu 26 kwietnia 1949 r. zebrał się po raz pierwszy w Paryżu Stały Komitet Światowego Kongresu Obrońców Pokoju pod przewodnictwem Louis Aragona.

Wybrano biuro Komitetu w następującym składzie: przewodniczący — Fryderyk Joliot - Curie, wiceprzewodniczący — Eugenia Cotton, Louis Saillant, Louis Aragon, Pietro Nenni, J. D. Bernal, Aleksander Fadiejew, John Rogge, Gabriel d'Arboussier, Kuo-Mo-Jo, Lazare Gardenas i Guy de Boisson. Sekretarz generalny — Jean Laffite.

Z ramienia Polski weszli w skład Stałego Komitetu: Irena Sztachelska, Borejsza, Ćwik i prof Dembowski.

Wobec entuzjastycznego przyjęcia, zgotowanego przez naród francuski, pierwszemu Światowemu Kongresowi Obrońców Pokoju — Komitet postanowił że stałą jego siedzibą będzie Paryż. Ponadto komitet postanowił wydawać dwutygodnik, poświęcony sprawie obrony pokoju.

Bazy amerykańskie na Dodekanezie

W ZWIĄZKU z niedawną podróżą szefa amerykańskiej misji wojskowej w Grecji — Van Fleeta i premiera rządu ateńskiego Sofulisa na wyspy Dodekanezu, radio Wolnej Grecji stwierdza, że wizyta ta pozostaje w związku z zamiarami Amerykanów utworzenia na tych wyspach położonych na morzu Egejskim, baz wojennych.

Poczta i telegraf w Grecji przedsiębiorstwem ameryk.

JAK DONOSI Agencja Eleftheri Ellada, minister komunikacji rządu ateńskiego — Vurdulas opracował projekt ustawy, w myśl której poczta i telegraf w Grecji zostają przekształcone w przedsiębiorstwo prywatne, w którym 51 proc. akcji będą mieli kapitaliści amerykańscy.

Zamknięcie granicy syryjsko-transjordańskiej

JAK DONOSI Agencja Reutera z Damaszku, premier syryjski pułk. Husni el Zaim wydał we wtorek zarządzenie w sprawie zamknięcia granicy między Syrią a Transjordanią.

Zarządzenie powyższe pozostaje w związku z konfliktem między obu krajami na tle planu utworzenia tzw. wielkiej Syrii. Wielka Syria miałaby objąć Irak, Syrię i Transjordanię.

Komunikat dowództwa chińskiej armii ludowej

Sytuacja w Szanghaju

WCZORAJSZE doniesienia korespondenta Reutera z Hong-Kongu, jakoby chińska armia ludowa zajęła już Szanghaj, na razie nie potwierdzają się.

Jak natomiast donosi Agencja Nowych Chin, dowództwo wojsk ludowych ogłosiło komunikat, w którym stwierdza, że w dniu 26 kwietnia, kontynuując działania ofensywne, oddziały ludowe zajęły kilka miejscowości na południe od linii kolejowej Nankin-Szanghaj. Wśród tych miejscowości znajdują się I-hing oraz Kin-tan.

19 i 20 armie kuomintangowskie zostały w tym rejonie otoczone. 13 tysięcy żołnierzy Kuomintangu wzięto do niewoli.

Agencja France Presse donosi, że kuomintangowskie władze wojskowe przejęły całą administrację miejską w Szanghaju. Komendant wojskowy miasta zarządził ewakuację na południe wszystkich uniwersytetów i instytucji naukowych.

Wszystkie wiadomości natury militarnej, ukazujące się w prasie, są ściśle cenzurowane. Kuomintangowska policja wojskowa aresztowała ponad 200 studentów i ogłosiła listę 320 nazwisk studentów, których poszukuje pod zarzutem „sympatyzowania z komunistami".

* * *

Agencja Reutera donosi, że 3 kolumny wojsk ludowych wylądowały na południowym brzegu rzeki Jang-Tse, u ujścia tej rzeki i posuwają się w kierunku miasta Szang-Su.

Zatwierdzenie wniosku polskiego

w sprawie międzynar. nagrody pokoju

W związku z przyjętym przez Światowy Kongres Obrońców Pokoju jednomyślnie wnioskiem delegacji polskiej o ustanowieniu międzynarodowej nagrody pokoju Komitet Kongresu ogłosił następujący komunikat:

By zachęcić intelektualistów do udziału w obronie pokoju Kongres postanowił utworzyć „Międzynarodowe Nagrody Pokoju" za najlepsze filmy, utwory literackie i artystyczne, które przyczynią się do utworzenia pokoju między narodami.

Nagrody będą przyznawane przez Komitet Światowego Kongresu Obrońców Pokoju.

Kongres ustanawia trzy nagrody międzynarodowe po 5 milionów franków każda.

Światowy Kongres Obrońców Pokoju zwraca się do wszystkich organizacji i instytucyj, które uczestniczyły w Kongresie, aby zorganizowały zbiórkę potrzebnych funduszy na międzynarodowe nagrody pokoju.

Sekretarz KC PZPR Roman Zambrowski o aktualnych zagadnieniach wsi

Walka klasowa na wsi — Zagadnienia wytyczne — Chłopi średniorolni — Spółdzielczość produkcyjna — Sprawa bogaczy wiejskich

NA PLENARNYM posiedzeniu KC PZPR sekretarz KC Roman Zambrowski wygłosił referat o aktualnych zadaniach na wsi. Poniżej zamieszczamy najbardziej istotne fragmenty referatu:

„Ustalając linię polityczną naszej partii stanęliśmy na gruncie podstawowej zasady marksizmu-leninizmu, potwierdzonej przez bogate doświadczenie ZSRR. Zasada ta głosi, iż okres przejściowy od kapitalizmu do socjalizmu — niezależnie od tego, w jakiej formie sprawuje władzę lud pracujący z klasą robotniczą na czele, czy w formie systemu radzieckiego, czy też w formie demokracji ludowej — jest okresem zaostrzającej się walki klasowej. Szczególnie ostrego charakteru nabiera walka klasowa na wsi, gdzie istnieje liczna klasa kapitalistyczna bogaczy wiejskich i gdzie wciąż jeszcze istnieje w postaci drobnotowarowej gospodarki chłopskiej baza rozwoju kapitalizmu.

U podstaw tej linii leży fundamentalna zasada marksizmu-leninizmu, która głosi, iż dla skierowania wsi na drogę do socjalizmu konieczny jest maksymalny rozwój sojuszu robotniczo-chłopskiego i zapewnienie w nim kierowniczej roli klasy robotniczej. Zdecydowane zastosowanie tych podstawowych zasad marksizmu-leninizmu w sprawie chłopskiej do realnego układu sił klasowych w Polsce dało w rezultacie wyraźne oparcie całej polityki Partii, bloku demokratycznego i rządu ludowego w stosunku do wsi na aktywnej obronie małorolnych i średniorolnych chłopów przed wyzyskiem bogaczy wiejskich i spekulantów, dało wyraźne proklamowanie polityki ograniczenia i stopniowego wypierania kapitalistycznych elementów wsi. wskazało jasne perspektywy i drogi do socjalizmu wsi polskiej.

Partia odrzuciła fałszywe koncepcje oportunistów i śmiało rozwinęła przed masami robotniczymi i chłopskimi swój program rozwoju i przebudowy wsi.

Następnie wicemarszałek Zambrowski poddał wyczerpującej analizie rozwój walki klasowej w obronie małorolnych i średniorolnych chłopów w okresie ostatnich miesięcy i omówił rozwój wyższych form gospodarczych na wsi, tzn. spółdzielczości, kontraktacji, PGR-ów oraz organizacje pierwszych spółdzielni wytwórczych. Podał analizę wzrostu produkcji rolniczej, zacieśnienie się sojuszu robotniczo-chłopskiego, zwłaszcza rozwój łączności, po czym przeszedł do omawiania bieżących zadań partii w pracy na wsi.

Wicemarszałek Zambrowski omówił m. in. stosunek partii do średniorolnych chłopów ostrzegając przed krzywdzącym zaliczaniem ich do kategorii bogaczy wiejskich.

„Przechodząc do praktycznych zadań związanych ze spółdzielczością, chciałbym poruszyć następujące zagadnienia. Po pierwsze — nasze organizacje nie powinny zadawalać się osiągniętymi sukcesami w spółdzielczości, lecz sukcesy te rozszerzać i pogłębiać. Nie wolno też ani na chwilę osłabiać czujności wobec ciągle jeszcze powtarzających się faktów faworyzowania bogaczy wiejskich przez poszczególne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej. Stanowczo też należy zwrócić więcej uwagi na wyszkolenie i wychowanie kadr spółdzielczych spośród młodzieży małorolnej i średniorolnej. Po drugie — staje przed nami zadanie powiązania ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej i z uniwersalnymi spółdzielniami gminnymi S. Ch. innych, odrębnie jeszcze istniejących, rolniczych organizacji spółdzielczych w pierwszym rzędzie spółdzielczości mleczarsko-jajczarskiej. Po trzecie — chciałbym podjąć myśl rzuconą już kilka miesięcy temu przez tow. Bieruta o konieczności przystąpienia do organizacji Państwowych Ośrodków Maszynowych.

Następnie wicemarszałek omówił szereg zagadnień z dziedziny spółdzielczości produkcyjnej stwierdzając m. in.

„Myślę przede wszystkim, że przebieg dotychczasowych zebrań chłopskich w sprawie spółdzielczości produkcyjnej wskazuje, iż zaplanowana na rok bieżący liczba kilkuset wzorowych spółdzielni nie będzie trudna do osiągnięcia, jeśli chodzi o stronę ilościową. W tej sprawie decyduje jednak nie ilość, lecz jakość. Odpowiednią zaś jakość tych spółdzielni nie łatwo będzie osiągnąć: będzie to wymagało poważnych wysiłków ze strony Partii, państwa i spółdzielczości.

Pierwsze zadanie — to rozwijać wszystkie formy spółdzielczości produkcyjnej i wzmóc wysiłek w kierunku organizacji zrzeszeń uprawowych.

W ostatnich czasach mamy szereg sygnałów, że bogacz wiejski zwraca się do spółdzielni i powiada: weźcie mnie do spółdzielni — część mojej ziemi zapiszcie na własność spółdzielni, a część jako mój wkład. Oferty takie nie są jednak w obecnym okresie do przyjęcia i słusznie też nie zostały przyjęte. Mamy jednak i takie pojedyńcze wypadki wśród bogacz wiejskich, że chcą oni po prostu część swojej ziemi oddać państwu, aby wyjść z kategorii bogaczy wiejskich, są to oczywiście wypadki pojedyńcze. O wiele bardziej masowe jest zjawisko ukrywania gruntów, względnie fikcyjnych podziałów.

My nie jesteśmy zainteresowani w jakimkolwiek sztucznym przyśpieszeniu procesu samolikwidacji, zdajemy sobie bowiem sprawę, że dopóki isnieje drobnotowarowa gospodarka, dopóty wytwarza ona kapitalistów i że polityka fiskalnego czy administracyjnego likwidowania podobnie jak sztuczne forsowanie samolikwidacji byłoby awanturnictwem. Ale samolikwidacja bogacza wiejskiego może się stać zjawiskiem pozytywnym, kiedy odbywać się ona będzie w związku z powstawaniem spółdzielni produkcyjnych i na korzyść spółdzielni produkcyjnej.

Na zakończenie sekretarz KC PZPR omówił zadania partii w Zw. Samopomocy Chłopskiej oraz zagadnienia ruchu łączności i rozbudowy partii na wsi.

Czechosłowacki Teatr Lalek

przybywa w maju do Polski

WARSZAWA. Dnia 3 maja br. przybywa do Polski na kilkotygodniowe tournée słynny czechosłowacki teatr lalek prof. Skupy.

Teatr ten powstał w roku 1917 w Pilźnie, zdobywając sobie od razu olbrzymią popularność wśród dzieci czechosłowackich. Z biegiem czasu, szczególnie zaś od roku 1920, kiedy to prof. Skupa tworzy swe najsłynniejsze lalki — Hurwinka i Spejbla, teatr zmienia swój charakter, z czysto dziecięcego na satyryczny teatr lalek dla dorosłych.

W okresie przedwojennym sława teatru prof. Skupy rozprzestrzenia się daleko poza granice Czechosłowacji. Teatr odnosi wielkie sukcesy we Francji, Austrii, Jugosławii i innych krajach, które odwiedził w swym zagranicznym tournee. W czasie okupacji teatr i jego kierownik prof. Skupa walczą z hitlerowcami najostrzejszą bronią, jaką posadają — satyrą. Niebawem jednak gestapo zamyka teatr, a prof. Skupa zostaje uwięziony. Po wojnie teatr znowu otwiera swe podwoje, zdobywając sławę w kraju i zagranicą.

Manifest Kongresu Paryskiego

OGŁOSZONO oficjalny tekst manifestu uchwalonego jednomyślnie przez uczestników Światowego Kongresu Obrońców Pokoju. Oto jego brzmienie:

My, delegaci, reprezentujący ludy 70 krajów świata, my, kobiety i mężczyźni wszystkich cywilizacji, wszystkich wierzeń, wszystkich światopoglądów, wszystkich kolorów, uświadomiliśmy sobie straszliwe niebezpieczeństwo, które grozi jeszcze światu: niebezpieczeństwo wojny.

Po tragedii, jaką przeżył świat wciąga się ludy do niebezpiecznego wyścigu zbrojeń.

Naukę, która winna służyć szczęściu ludzkości, odwraca się od jej przeznaczenia i zmusza siłą do służenia celom wojny.

W różnych punktach świata płoną jeszcze ogniska wojny, które rozpaliła i podsyca interwencja obcych państw i bezpośrednia akcja ich sił zbrojnych.

Wiemy, kto podeptał układy, zawarte między wielkimi mocarswami, układy, które zapewniły możliwość współistnienia różnych systemów społecznych.

Wiemy, kto rwie dziś na strzępy Kartę Narodów Zjednoczonych.

Wiemy, że ten, kto uważa za świstek papieru traktaty, których celem jest utrzymanie pokoju między ludźmi, że ten kto odrzuca propozycje rokowań i rozbrojenia, że ten, kto zbroi się po zęby, sam się demaskuje jako napastnik. Bomba atomowa nie jest orężem obrony.

Nie damy wciągnąć się do gry tych, którzy przeciwstawiają jedną grupę narodów drugiej.

Wypowiadamy się przeciwko polityce sojuszów wojskowych, która zademonstrowała już światu straszliwe swoje skutki.

Potępiamy system kolonialny który nosi w sobie zarodek konfliktów zbrojnych.

Piętnujemy ponowne uzbrajanie Niemiec Zachodnich i Japonii, gdzie kaci świata odnajdą swą broń. Rozmyślne i zorganizowane zrywanie związków gospodarczych między grupami krajów przybrało już charakter blokady wojennej.

Ale jest faktem, któremu daje publiczne wyraz Światowy Kongres Obrońców Pokoju, że ludy przestały być bierne i że zamierzają odegrać czynną i konstruktywną rolę.

Ludy te oświadczają:

— Wypowiadamy się za Kartą Narodów Zjednoczonych przeciwko wszelkim sojuszom wojskowym, które pozbawiają tę kartę wszelkiego znaczenia i prowadzą do wojny.

— Wypowiadamy się przeciwko miażdżącemu brzemieniu wydatków wojskowych, źródła nędzy ludów.

— Wypowiadamy się za zakazem broni atomowej i innych środków masowego niszczenia istnień ludzkich.

— Żądamy ograniczenia sił zbrojnych wielkich mocarstw i ustanowienia skutecznej kontroli międzynarodowej, aby właściwie wykorzystać energię atomową dla celów wyłącznie pokojowych i dla dobra ludzkości.

— Walczymy o niepodległość narodową i współpracę pokojową między narodami, o prawo narodów do samookreślenia — zasadnicze warunki wolności i pokoju.

— Występujemy przeciwko wszystkim poczynaniom, które zmierzają do ograniczenia, a później zniesienia swobód demokratycznych, aby utorować drogę wojnie.

— Tworzymy powszechny front w obronie prawa i rozumu, aby uczynić bezsilną propagandę, która oswaja opinię publiczną z wojną.

— Potępiamy histerycznych podżegaczy wojennych, nawoływania do nienawiści ras i wrogości między narodami.

— Wzywamy do piętnowania i bojkotowania organów prasowych, twórczości literackiej i kinematograficznej, osobistości i organizacji, które uprawiają propagandę nowej wojny.

Powziąwszy decyzję zachowania czujności stwórzmy komitet międzynarodowy, grupujący działaczy kultury i organizacji demokratycznych dla ochrony pokoju świata. Zawiesi on nad głowami tych, którzy chcą wojny, na każdym etapie ich spisku, stałą groźbę sił ludowych, które potrafią narzucić pokój.

Niechaj kobiety — matki — które przynoszą światu jego nadzieję, wiedzą, że uważamy za święty obowiązek obronę życia ich dzieci, obronę ich ognisk domowych.

Niechaj usłyszy nas młodzież i zjednoczy się — bez względu na przynależność polityczną lub wierzenia, — by usunąć widmo zbiorowego mordu

Światowy Kongres Obrońców Pokoju proklamuje z mocą, że obrona pokoju jest od tej chwili sprawą ludów. W imieniu 600 milionów kobiet i mężczyzn, tu reprezentowanych, Światowy Kongres Obrońców Pokoju rzuca apel ludom świata: „odwagi i jeszcze raz odwagi!“.

Potrafiliśmy się zebrać. Potrafiliśmy się porozumieć. Jesteśmy gotowi i zdecydowani wygrać bitwę o pokój. tzn. bitwę o życie.

45

Julian Szafrański był tego dnia zdenerwowany. Ostatnio, od chwili przychwycenia tych dwóch, którzy przyszli go zabić nie zaznał chwili spokoju. Wieczorami sprawdzał uważnie zamki u drzwi, przez okno obserwował, czy straż stoi przed willą. Czuł się dziwnie nieswój i obco. Lecz Julian Szafrański zdawał sobie jasno sprawę z tego, że zabrnął za daleko, że dla niego nie ma już powrotu.

Musiał brnąć dalej, coraz głębiej zanurzał się w tym bagnie...

Był sam i opuszczony. Basia hulała gdzieś, do ojca wpadała raz, dwa w miesiącu spytać o zdrowie, posiedzieć chwileczkę, by znów gdzieś przepaść na długie tygodnie. Szafrański przez palce patrzył na jej wybryki. Wiedział, że nic jej nie utrzyma w domu i wiedział, że stracił już dawno nad nią władzę. Wiedział, że jest sam i opuszczony...

Ostatnio znajdował zapomnienie w alkoholu. Początkowo pił przed snem kieliszek, dwa. Powoli zaczął zwiększać dawkę, aż wreszcie teraz wieczorami, kiedy siedział sam w domu, upijał się do nieprzytomności. Zapominał wówczas o wszystkim. Zapominał o dręczących go obawach, o osamotnieniu, zapominał o tym, że jest Julianem Szafrańskim...

Zapominał o niebezpieczeństwie, które zbliżało się nieuchronnie...

Henryk przystanął na chwilę. A więc to już... Za kilka minut podejdzie do strażnika poprosić go o wprowadzenie do gabinetu Juliana Szafrańskiego. Za kilka minut stanie przed obliczem swego ojca. Stanie po to, aby...

Nie! Henryk bał się nawet w myślach powiedzieć sobie wyraźnie. Wojciech nie odzywał się doń ani słowem. Mógł więc spokojnie myśleć, myśleć o tym, co będzie za kilka minut.

Od chwili powzięcia decyzji w czasie rozmowy z Wojciechem minęły dwa dni, ale dwa dni pełne bólu i męki... Tysiąc razy chciał cofnąć dane słowo, tysiąc razy chciał mu powiedzieć wprost, że nie pójdzie razem z nim do swego ojca. Ale wówczas znów wracały wspomnienia, wspomnienia tych chwil... wspomnienia o Januszu... znów słyszał jego słowa

...przysięgnij na pamięć twojej matki...

I tysiąc razy mówił sobie: nie! Raz trzeba rozstrzygnąć! Za kilka minut będzie już po wszystkim. Ostatnie kilka minut. Jakżesz wiele się jeszcze stać może. Jeszcze ma czas... Może pójść do strażnika i powiedzieć: aresztujcie tego człowieka, on przyszedł zastrzelić mego ojca Juliana Szafrańskiego... I w tej chwili na myśl przychodziła mu staruszka, matka Wojciecha, która klęcząc przed krzyżem godzinami modliła się zawsze o szczęśliwy powrót syna...

...przysięgnij na pamięć twojej matki...

Ostatnie kilka minut... Może jeszcze przeprosić Wojciecha i sam wejść do willi, powiedzieć ojcu o niebezpieczeństwie, które na niego czyha, mógłby jeszcze go ostrzec...

...przysięgnij... — brzmiało mu stale w uszach:..

Rozejrzał się. Zapadł zmrok. Ulicami przechodzili nieliczni już przechodnie. A więc już czas, nie wolno zwlekać ani chwili. Henryk dziwił się sobie. Był opanowany. W niczym nie zdradzał nurtujących go myśli. O już... już... podchodzi strażnik... Trzeba się decydować... teraz... poczuł nagle jak Wojciech położył mu dłoń na ramieniu... zrozumiał...

— Jestem Henryk Szafrański, syn Juliana Szafrańskiego. Chciałbym mówić z moim ojcem...

Strażnik popatrzał ze zdumieniem.

— Proszę wejść na górę do ojca i spytać, czy mnie przyjmie.

Strażnik szeptem powiedział coś do swego towarzysza, a sam wolno wszedł do willi. Juliana Szafrańskiego zastał czytającego gazety.

— Co? Mój syn, Henryk. Ależ naturalnie wprowadzić go natychmiast do góry... Jest z przyjacielem? Nie ważne! Niech wejdą, ale zaraz, szybciej...

Szafrański począł chodzić niespokojnie po pokoju. Miotały nim zupełnie sprzeczne uczucia, na przemian radości i jakieś dziwne obawy. Czyżby rzeczywiście Henryk nareszcie zmądrzał i wraca do niego?... O już idą... słychać kroki... Nie, nie okaże swej radości, niech Henryk... Dochodzą do drzwi... Wchodzą do pokoju...

Szafrański stanął. W pokoju stał jego syn, jego syn... Chciał śmiać się i płakać na przemian... jego syn...

— Henryku, synu! — krzyknął podbiegając z otwartymi ramionami. Co to? Co to? Henryku? Ty...

— Ty nie jesteś już mym ojcem — słowa Henryka brzmiały dziwnie obco i głucho.

Julian Szafrański cofnął się przerażony. Jak to? Czyżby? Nie to niemożliwe... Chciał krzyknąć na wartownika, już otworzył usta do krzyku... ujrzał wymierzoną w niego lufę pistoletu...

— W imieniu Sądu Rzeczypospolitej...

Szafrański zbladł... przecież to...

...skazany zostaje na karę śmierci...

Nie... nie...

— Synu...

Huknął strzał.

Szafrański padł zbroczony krwią na gruby perski dywan zaściełający podłogę jego gabinetu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kalendarzyk

Czwartek, 28 kwietnia 1949 r.
Katolicki: Marka, Pawła od Krzyża Walerii.
Słowiański: Sławogosta.

Słońca		Księżyca	
wsch.	zach.	wsch.	zach.
4.23	18.53	4.18	19.20

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), tel. 24-29.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI BYDGOSKICH

* SKS „Gwiazda"! — Zebranie Zarządu odbędzie się dziś o godz. 18,30 w sekretariacie Klubu. Przybycie obowiązkowe.

* Dziś o godz. 18,30 w lokalu ZS Gwardia przy ul. Zamojskiego 16, odbędzie się konferencja delegatów klubów ZZK Brda, KS Stal (dawn. Metal) WKS Zawisza oraz ZS Gwardia, dotycząca urządzanych przez wymienione kluby imprez sportowych w dniu 1. 5. br. na stadionie miejskim i stadionie ZS Gwardia w Bydgoszczy.

Komunikat specjalny

W związku z „Igrzyskami 1 Maja" zwołuje się na dzień 28 bm. (czwartek) godz. 17,30 zebranie wszystkich delegatów klubów sportowych i szkół średnich celem ostatecznego ustalenia programu zawodów. Obecność delegatów obowiązkowa. Zebranie odbędzie się w sali konferencyjnej Woj. Urzędu Kult. Fiz. ul. Libelta.

Godziny handlu w dn. 30 bm. i 1 maja

Zarząd Miejski opierając się na zarządzeniu Min. Admin. Publ. zarządza, aby w dniu 30 bm., jako dniu poprzedzającym Święto Pracy, sklepy i inne punkty sprzedaży (zwłaszcza zakłady sprzedaży artykułów powszedniego użytku) były otwarte do godz. 21.

W dniu 1 maja br. winny być czynne: 1. przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego od godz. 7 do czasu, poprzedzającego o 1/2 godziny rozpoczęcia pochodu i następnie po zakończeniu pochodów do godziny ustalonej normalnie dla tego rodzaju przedsiębiorstw. 2. Kioski, stoiska, samochody itp. ze sprzedażą pieczywa, kanapek z wędlinami, wyrobów cukierniczych, napojów chłodzących, wyrobów Polskiego Monopolu Tytoniowego, czasopism itp. 3. Inne zakłady, które w myśl obowiązujących przepisów mogą być otwarte w dniach świątecznych (np. dyżurujące apteki).

Winni niestosowania się do powyższego pociągnięci będą do odpowiedzialności karnej.

O mistrzostwo Szkół Zawodowych w boksie

BYDGOSZCZ. Klub Sportowy SPD przeprowadza w dniach 29 i 30 bm. w sali gimnastycznej przy ul. Konarskiego 4 mistrzostwa Średnich Szkół Zawodowych w boksie. Początek walk o godz. 19.

Z CAŁEGO POMORZA POKRÓTCE

ROLNIK z Łowiczka pow. włocławskiego S. Kepara udzielił gościny nieznajomej kobiecie i mężczyźnie. W pewnej chwili kobieta opuściła rozmawiających pod pozorem poprawienia włosów i wyszła do drugiego pokoju, skąd przez okno podała oczekującym nazewnątrz wspólnikom skradzione u gospodarza ubrania, bieliznę itp. W chwilę po jej powrocie nieznajomi podziękowali serdecznie za gościnę i oddalili się w nieznanym kierunku. W parę godzin gospodarz stwierdził, że gościł zawodowych, sprytnych złodziei.

W GMINIE Bądkowo, p. włocławskiego zapalił się w ub. dniach stóg siana. Na skutek silnego wiatru ogień przerzucił się na dom mieszkalny i sąsiednie zabudowania. Mimo przybycia na miejsce wypadku 4 straży pożarnych, ogień strawił 3 zagrody i stóg. Straty duże. Pożar spowodowały prawdopodobnie dzieci.

W CHEŁMNIE bawili muzycy poznańscy, którzy wystąpili tam z koncertem muzyki słowiańskiej. Koncert miał na celu zapoznanie młodzieży z prawdziwą sztuką.

Akademia 1-majowa W Spółdz. Wydawn. „Zryw"

Członkowie Spółdzielni gremialnie wstępują do TPPR

BYDGOSZCZ (v) Z okazji zbliżającego się Święta Pracy w dniu 1 Maja odbyła się w Spółdzielni Wydawniczej „Zryw" akademia.

Z ramienia PZPR przemówienie wygłosił p. Kałamaja, podkreślając znaczenie tegorocznego Święta Pracy, jako święta ogólnopaństwowego, dającego okazję do zamanifestowania solidarności z masami pracującymi walczącymi o pokój, okazję do wykazania powszechnej woli budowania lepszej przyszłości.

W imieniu Stronnictwa Pracy przemówił p. Wojtczak, stwierdzając m. in., że pracownicy Spółdzielni Wydawniczej „Zryw", instytucji partyjnej Stronnictwa Pracy powołanej do wykonywania zadań politycznych i organizacyjnych Stronnictwa — swoim Czynem Pierwszomajowym wyrażają nie tylko łączność swoją własną — ludzi pracy, lecz również łączność Stronnictwa z klasą pracującą, budującą nową Polskę. Pod hasłami pierwszomajowymi łączymy się z całym ruchem demokratycznym, z przodującą partią klasy robotniczej na czele. Z kolei dyr. Grajkowski stwierdzając, że w dniu 1 Maja, w dniu święta całej Polski pracującej, święta jedności wszystkich ludzi w walce o pokój, pracownicy Spółdzielni Wydawniczej „Zryw" zdobyć się muszą na solidarną, manifestacyjną postawę, odczytał rezolucję deklarującą gremialny, manifestacyjny udział pracowników tej instytucji w tegorocznym obchodzie 1-majowym. Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

W dalszym ciągu akademii red. Trella w imieniu Zarz. Woj. T-wa Przyj. Polsko-Radzieckiej zwrócił uwagę na doniosłe znaczenie ideologii tego T-wa i oddał głos przedstawicielowi TPPR p. Sawiukowi, który w swoim przemówieniu wykazał motywy, jakie nas skłaniają do zadzierzgnięcia silnych węzłów przyjaźni z narodami Związku Radzieckiego. Po tym przemówieniu zebrani powzięli uchwałę gremialnego wstąpienia w szeregi T-wa Przyj. Polsko-Radzieckiej.

Akademię zakończono odśpiewaniem pieśni „Gdy naród do boju".

Zwłoki noworodków w kanale

BYDGOSZCZ. Dnia 26 bm. o godz. 10,30 został powiadomiony Komisariat II MO o wydobyciu zwłok 3-ch noworodków z kanału przy gazowni Miejskiej ul. Gen. Stalina. Zwłoki po wydobyciu zostały odwiezione do kostnicy Szpitala Miejskiego.

Turniej bokserski i piłkarski w dn. 1 maja

W dniu 1 maja odbędą się następujące igrzyska sportowe na wszystkich boiskach miasta:

STADION GWARDII (lodowisko): turniej bokserski walczą: ZS „Stal"— ZS „Budowlani" i ZS „Gwardia" — ZS „Kolejarz".

BOISKO ŚWITAŁY: turniej piłkarski juniorów.

STADION MIEJSKI: Zawody lekkoatletyczne, kolarskie, motocyklowe i turniej błyskawiczny — piłkarski drużyn kl. A B i C.

Dziś rozpoczyna się proces „krwawego klucznika"

BYDGOSZCZ. Dziś rozpoczyna się proces krwawego oprawcy i kata Polaków, Walentego Przybylaka, sprawującego w czasie okupacji funkcję strażnika więzienego w więzieniu na Wałach Jagiellońskich.

Zbrodnie Przybylaka, zwanego „krwawym klucznikiem", trudno wyliczyć. Ten potwór nie znał litości i wsławił się takim okrucieństwem, że więźniowie — Polacy bali go się gorzej niż Niemców. Przybylak bił więźniów do utraty przytomności, kazał polewać wodą i ocuconych katował ponownie aż do zemdlenia. Renegat donosił o wszystkich przewinieniach swoim władzom, a ponadto sam wymierzał „doraźną sprawiedliwość". Z cel, gdzie „urzędował" Przybylak, słychać było stale jęki i krzyki. „Krwawy klucznik" nie oszczędzał nawet skazanych na śmierć i nie tylko, że zdejmował im kajdany, ale je jeszcze mocniej zaciskał i prowadzonych na miejsce egzekucji kopał nogami.

Ze względu na to, że szczupła sala Sądu Okręgowego może pomieścić zaledwie około 150 osób, wstęp na salę rozpraw dozwolony jest tylko za biletami, które otrzymać można w Sądzie Okręg. pok. 28.

Epilog nadużyć w „Kauczuku"

Oskarżeni o paserstwo skazani na więzienie i grzywnę

BYDGOSZCZ. W początkach kwietnia br. zakończył się przed Sądem Doraźnym w Bydgoszczy proces Nawrockiego i innych, oskarżonych o popełnienie milionowych nadużyć w Państwowej Fabryce „Kauczuk".

Wczoraj na ławie oskarżonych Sądu Okręg. zasiedli paserzy, którzy wiedząc, iż nabywany przez nich towar pochodzi z przestępstwa, nabywalli skradzione przez Nawrockiego i towarzyszy towary i robili na nich kokosowe interesy.

W wyniku rozprawy Sąd skazał Z. Majkę, oskarżonego o nabycie w czasie od marca 1946 do wiosny 1947 r. od ówczesnego dyr. Nawrockiego około 2.000 metrów węży gumowych, łącznej wartości około 100.000 zł — na 4 lata więzienia, 300.000 zł grzywny i pozbawienie praw na lat 3. M. Chojnackiego za nabycie do czerwca 1947 r. od b. magazyniera Olszewskiego 10 skrzyń z zawartością 1.300 kg surówki, wartości około miliona zł, Sąd skazał na 4 lata więzienia, 500.000 bł grzywny i pozbawił go praw na lat 3. Trzeci z oskarżonych, St. Rączka za udzielenie pomocy Olszewskiemu przy zbyciu 878 kg skórgumy, wartości około 300.000 zł, skazany został po zastosowaniu amnestii na jeden rok i 3 mies. więzienia. E. Zieńka za nabycie od Lemańskiego i Olszewskiego 60 kg skórgumy, co do której powinien był wiedzieć iż pochodzi z przestępstwa, Sąd skazał na 5 mies. aresztu. E. Tyddę Sąd uniewinnił.

UWAGA organizacje młodzieżowe

Komenda Młodzieżowa woj. i miej. Komitetu Obchodu Święta Pracy zawiadamia, że w piątek, 29 bm. o godz. 18 w obrębie ulic Kopernika, Paderewskiego, Al. Ossolińskich odbędzie się generalna próba wszystkich kolumn młodzieżowych, mających wziąć udział w manifestacji 1-majowej.

Zbiórka organizacji młodzieżowych oraz młodzieży niezorganizowanej o godz. 17 w zakładach pracy, w szkołach itp., po czym odmarsz na punkt zborny w rejonie ul. Kopernika. Młodzież poszczególnych szkół, w ramach których idzie również ZMP, SP, oraz zakładów pracy ustawią się wg dzielnic, w których mieszczą się szkoły i zakłady pracy. Dzielnica — wschód zajmuje ul. Al. Ossolińskich, dzielnica — południe Al. Mickiewicza, dzielnica — śródmieście ul. Paderewskiego, Pl. Kopernika i Staszica, dzielnica — zachód zajmuje ul. Kopernika, Sielanki i Ad. Asnyka.

Młodzież akademicka, biorąca udział w manifestacji 1-Majowej, zbierze się w piątek na generalnej próbie o godz. 18 przy rogu ulic Kopernika i Paderewskiego.

Wieczór Mickiewiczowski w „Domu Drukarza"

BYDGOSZCZ. W związku z trwającym obecnie rokiem mickiewiczowskim Komisja Kulturalno - Oświatowa przy Zarządzie Okręgu Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Poligraficznego w Bydgoszczy zorganizowała w dniu 24 bm. o godz. 19 w „Domu drukarza" uroczysty wieczór poświęcony twórczości Adama Mickiewicza.

W części wstępnej kol. Jesionkowski, referent kulturalno - oświatowy związku powitał licznie przybyłych wraz z rodzinami drukarzy, podkreślając zrozumiałe i bliskie milionowym rzeszom ludzi pracy dzieła wielkiego wieszcza i poety.

W obszernym referacie kol. Jesionkowski uwypuklił znaczenie rocznicy 150-lecia urodzin Adama Mickiewicza, która winna być wykorzystana celem najszerszego zapoznania społeczeństwa z twórczością poety.

W części artystycznej młodzi recytatorzy z drukarni bydgoskich recytowali wierze wielkiego geniusza narodowego, które znalazły u słuchaczy gorące uznanie. Na wyróżnienie zasługują recytacje kol.kol. Kałamaji, Malinowskiego, Delikówny Trybuszewskiej i Durnowskiego.

Wszyscy słuchacze wynieśli z tego wieczoru głębokie zrozumienie wielkiego poety który marzył o tym, by książki jego były czytane przez lud i były jego natchnieniem.

Stronnictwo Demokratyczne organizuje w piątek, 29 bm. o godz. 18 m. 30 z okazji Święta 1-szo Majowego uroczystą akademię w lokalu własnym przy Al. 1 Maja 13-3. Stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe.

Ofiary na budowę Pomnika Wdzięczności

Zarząd koła TPPR przy Starostwie Powiatowym Bydgoskim wpłacił 1.500 zł; Adwokat A. Krużyński, Pl. Wolności 7 wpł. 1000 zł; Dyr. nacz. PZBM ul. Leśna wpłaciła 2000 zł; p. A. Burzyński wpłacił 2000 zł i wzywa ob. Kolała J., ul. Sienkiewicza, ob. Strączkowskiego, ul. Śniadeckich 57 i ob. Piekarskiego, ul. Sienkiewicza; ob. Z. Popławski wł. Zakł. Stol. ul. Grudziądzka 27 wpł. 1200 zł i wzywa Woźniaka E., ul. Grudziądzka 41; F-a H. i M. Garczyńskie, Pl. Zjedn. wpł. 1000 zł i wzywa złotnika J. Majchrzaka, Pomorska 11 i Zygm. Gołembiewskiego, skład zegarm. Dworcowa 9; dr J. Masełkowski wpł. 500 zł; p. W. Pankowski, ul. Nakielska 22 wpł. 500 zł; Surowce Cukiernicze D. Fons, ul. Ślusarska 2 wpł. 1000 zł; Prac. Pow. Związku Gminny Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Bydg. wpłacili 13.675 zł i wzywają pracowników wszystkich Gminnych Sp. „Samopomoc Chłopska" do kontynuowania łańcucha ofiar.

Pp. C. i O. Nehrebeccy wpłacili 1000 zł; p. E. Kociński, ul. Grunwaldzka 46-48 wpł. 1000 zł; f-ma Tarkowski i Ska, ul. Rycerska 9 wpł. 1000 zł; Zrzesz. Kupców Samodzielnych — Sekcja Drobnych Kupców wpł. 1000 zł: dr L. Wałęga, ul. Śniadeckich 2, wpł. 2000 zł; Pomorska Hurtownia Papieru, Al. 1 Maja 51 wpł. 2000 zł; p. T. Kasperowicz wpł. 500 zł; p. Parzysz Z., Al. 1 Maja 13 wpł. 1000 zł; Pomorska Spółka Samochodowa, Al. 1 Maja 28 wpł. 2500 zł; f-ma „Borsuk" — Wytw. Szczotek i Pędzli wpł. 2000 zł; p. Janiak St., ul. Dworcowa 28 wpł. 1000 zł; p. Edm. Szidkowski, Al. 1 Maja 103 wpł. 1000 zł i wzywa Spółdz. Pracy Tele - Radioelektr., ul. Pomorska 56.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI. Dziś 28 bm. o godz. 18 odbędzie się zamknięte przedstawienie szkolne komedii Moliera „Świętoszek" z gościnnym występem KAZIMIERZA SZUBERTA. Wszelkie passe-partout nieważne.

KINA. Pomorzanin: Casablanca **Polonia:** Niecierpliwość serca. **Wolność:** Nr 217. **Orzeł:** Zawieja **Gryf:** Zagubione dni. **Bałtyk:** Zaczarowany świat.

Początek seansów: w Pomorzaninie, Wolności i Orle o godz. 16, 18 i 20,30. W Polonii i w Gryfie o godz. 15,30, 17,30 i 20. W Bałtyku o godz. 16, 18 i 20.

DYŻURY APTEK. Od 23 bm. do 30 bm. Apteka „Pod Koroną", Dworcowa 48, tel. 24-66 i „Staromiejska" Rynek Wełniany 9 telefon 22-26.

DYŻUR LEKARZA KOLEJOWEGO: tel miejski 12-53 kolejowy nr 350. Wzywać tylko w wypadkach nagłych.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY: Komenda MO 25-16 25-17 26-18. Pogot Ratunkowe 10-00 Straż Pożarna 29-70. Postój taksówek nr 36-55.

POLSKIE RADIO — ROZGŁOŚNIA POMORSKA BYDGOSZCZ-TORUŃ

Piątek, dnia 29 kwietnia 1949 r.
5.10 Progr. og.-polski; 9.45 Program lokalny; 9.50 Wiadomości miejscowe; 9.55 Przerwa; 11.40 Progr. og.-polski; 13.00 Przerwa; 14.30 Kącik muzyczny dla dzieci; 14.50 Koncert rozrywkowy: kwartet Z. Jarugi — piosenki, G. Kardaś — fortepian, T. Polański — akompaniament; 15.20 Przegląd prasy; 15.30 Program og.-polski; 18.00 Mozaika muzyczna: orkiestra P. R. pod dyr. A. Rezlera, G. Kardaś — fortepian; 18.40 Progr. og.-polski; 22.45 Polskie kołysanki — płyty; 23.00 Progr. og.-polski.

Pieśni robotnicze kompozytorów bydgoskich

BYDGOSZCZ. Trzej muzycy bydgoscy skomponowali nowe pieśni robotnicze, które wykonane będą po raz pierwszy w czasie akademii 1-majowej. Prof. Florian Dąbrowski skomponował pieśń na sopran koloraturowy z towarzyszeniem orkiestry pt. „Na dzień 1 Maja" do słów Grzegorza Timofiejewa. Prof. Dąbrowski opracowuje obecnie muzykę do poematu Majakowskiego pt. „Dobrze".

Znany dyrygent Arnold Rezler skomponował muzykę do wiersza Tadeusza Kubiaka pt. „Przodownice pracy". Pianista Edmund Rezler skomponował marsz na solo baryton, chór męski i chór mieszany z orkiestrą, do wiersza Broniewskiego „Pieśni robotników polskich".

Udział młodzieży w manifestacji 1-majowej

BYDGOSZCZ (a). Wojewódzki Komitet Obchodu Święta Pracy 1-go Maja przypomina, że cała młodzież pracująca, szkolna, akademicka oraz wiejska zorganizowana i niezorganizowana bierze udział w pochodzie 1 majowym i tworzy wyodrębnioną kolumnę młodzieżową.

Wszystkie władze, instytucje, dyrekcje, rady zakładowe są zobowiązane do odkomenderowania młodzieży do lat 25 zorganizowanej i niezorganizowanej na punkt zborny kolumny młodzieżowej wytypowany przez Komisję Młodzieżową Komitetu 1 majowego.

Podstawowy oddział kolumny młodzieżowej stanowi szkoła, zakład pracy, koło terenowe. w ramach szkoły idzie kolejno koło ZMP, drużyna ZHP i hufiec „SP." W ramach zakładów pracy kolejno koło ZMP, młodzież niezorganizowana i hufiec „SP." ZMP-owcy należący do „SP" są wyłączani z hufców „SP" idą ze swoimi kołami ZMP.

Wojewódzki Komitet Obchodu Święta Pracy przestrzega przed organizowaniem zabaw tanecznych w przeddzień 1 Maja.

Umowa handlowa polsko-indyjska

W DNIU 21 kwietnia br. podpisana została w Delhi umowa handlowa między Polską a Unią Indyjską.

Clay ustąpi za miesiąc

PRZEDSTAWICIEL Białego Domu oświadczył, że gen. Clay ustąpi ze stanowiska amerykańskiego gubernatora wojskowego w Niemczech w ciągu miesiąca, następca Clay'a ma być mianowany w najbliższych dniach.

Czang-Kai-Szek znów na widowni

Z SZANGHAJU donosi Reuter, że po trzymiesięcznej przerwie Czang-Kai-Szek znowu wystąpił publicznie, wygłaszając mowę radiową, w której nawoływał do stawienia oporu armii ludowej. Według niepotwierdzonych pogłosek, Czang-Kai-Szek miał odlecieć do Szanghaju.

Gwałtowne walki w Grecji

AGENCJA Elefteri Ellada donosi, że na froncie Grammos, na odcinkach Kamenik — Profitis Ilias i Pyrgos Stratsanis, toczy się od 40 godzin gwałtowna bitwa. Nieprzyjaciel rzucił do walki 4 brygady piechoty, 2 pułki artylerii i całość rozporządzalnych sił lotniczych. Atakiem monarcho-faszystowskim kierują: dowódca naczelny wojsk rządu ateńskiego gen. Papagos i generał amerykański Van Fleet.

26 kwietnia po południu jednostki armii demokratycznej kontratakowały od strony Kamenik. Monarcho-faszyści ponieśli wielkie straty.

Doniosłe reformy

w dziedzinie organizacji sądownictwa

(Dokończenie ze strony 1-ej)

nienie i dostosowanie do potrzeb wymiaru sprawiedliwości roli prokuratorów, jak również dążenie do należytego zagwarantowania praw jednostki w toku przygotowawczym, jak i w trakcie rozprawy sądowej.

Życie zmusza — mówi dalej poseł Gross — do wprowadzenia nowych form specjalnych przy pomocy szeregu dekretów w sprawach przestępstw mających szczególne znaczenie w okresie ugruntowania Polski Ludowej.

Przechodząc do omówienia zasad projektowanych zmian — poseł Gross zwraca przede wszystkim uwagę na wprowadzenie instytucji ławników. Sądy ławnicze będą również sądzić przestępców nieletnich. Jest to niezmiernie ważne posunięcie.

Zmiana postępowania karnego wprowadza, jako pierwszą instancję dla spraw najważniejszych — sądy apelacyjne, których sieć rozszerzona będzie na wszystkie miasta wojewódzkie.

Istotną zmianą, zmierzającą do skrócenia postępowania sądowego, jest skasowanie systemu trójinstancyjnego. System ten czynił proces sądowy zbyt przewlekłym i ciężkim.

Obecnie, jako regułę wprowadza się system dwuinstancyjności. Zamiast dotychczasowych dwóch form i dwóch szczebli odwoławczych — apelacji i kasacji, wprowadza się jeden środek odwoławczy i kasacyjny — rewizję.

Gruntowne zmiany wprowadza ustawa o postępowaniu przygotowawczym. Zamiast dotychczasowych dwóch form postępowania przygotowawczego wprowadza się jedną formę — śledztwo, które koncentruje się w rękach prokuratora. Zniesiona zostaje instytucja sędziów śledczych.

W dalszym ciągu omawia poseł Gross zmianę dekretu o postępowaniu doraźnym. Zmiany ograniczają ilość i rodzaj przestępstw, podległych sądownictwa doraźnego. Ustawa znosi m. in. apelację prokuratora od wyroków sądów doraźnych.

Wymierzenie kary śmierci możliwe jest tylko wtedy, jeżeli zarówno co do winy, jak i co do kary zachodzi jednomyślność całego składu orzekającego.

Poseł Gross omawia wreszcie projekt ustawy dotyczącej zmiany prawa o ustroju sądów powszechnych.

Projekt ten wprowadza instytucje ławników, uchyla instytucje sędziów śledczych oraz kasuje instytucje sądów przysięgłych. Bardzo wartościowy jest przepis, dający Sądowi Najwyższemu prawo uchwalania wytycznych systemu sprawiedliwoś.

W łącznej rozprawie nad trzema pierwszymi punktami porządku dziennego zabierali kolejno głos posłowie: Jodłowski, Wilanowski, Kiernik, dr Tilgner i Kłosiewicz, po czym Sejm uchwalił wszystkie powyżej wymienione projekty rządowe.

W następnym punkcie porządku dziennego poseł Jodłowski (SD) referował rządowy projekt ustawy *o zmianie niektórych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, prawa upadłościowego* oraz przepisów wprowadzających *prawo małżeńskie majątkowe.*

Izba przychyliła się do wniosku komisji

W imieniu komisji odbudowy oraz prawniczej i regulaminowej posłanka Wizowa (SD) zreferowała następnie rządowy projekt ustawy o utworzeniu urzędu ministra budownictwa. W dyskusji zabrał głos poseł Tołwiński (PZPR), stwierdzając, że partia, którą reprezentuje, traktuje projest ustawy jako niezbędne uzupełnienie zmian już dokonanych w organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej. Jako prezydent Warszawy, mówca poświęca szereg uwag odbudowie stolicy. Z przedwojennych 103 mil. m sześc. łącznej kubatury budynków — w wyniku zniszczeń pozostało zaledwie 26 mil. metrów sześc., ale już pod koniec br. łączna kubatura budynków odbudowanych i nowowybudowanych dosięga 44 mil. m sześc., z czego 3 mil. metrów sześc. przypadają na rok bieżący. Okres planu 6-letniego przyniesie powiększenie łącznej kubatury o 30 mil. m sześc., co odpowiada rozmiarom 300-tysięcznego miasta. W 1955 roku, kiedy Warszawa liczyć będzie 800 tys. ludzi, przypadać będzie na jednego mieszkańca 15 proc. więcej przestrzeni mieszkalnej niż przed wojną.

Sejm jednogłośnie przyjął w drugim i trzecim czytaniu łącznie z poprawkami komisji ustawę o utworzeniu urzędu ministra budownictwa.

Na tym porządek dzienny został wyczerpany.

Odezwa Chin ludowych

W dniu 25 kwietnia przewodniczący Chińskiego Ludowego Rewolucyjnego Komitetu Wojskowego Mao Tse Tung i dowódca naczelny chińskiej armii wyzwoleńczej Czuhteh ogłosili odezwę do narodu chińskiego,

Odezwa zawiera 8 punktów:

1. Życie i własność wszystkich obywateli będzie zabezpieczona.
2. własność narodu i własność prywatna znajduje się pod ochroną wojsk ludowych.
3. Wszystkie fabryki, banki, statki, koleje, elektrownie, wodociągi, towarzystwa pocztowe, telefoniczne i telegraficzne oraz majątki ziemskie, które zarządzane były przez władze kuomintangowskie lub wielkie towarzystwa kapitalistyczne będą przejęte przez rząd ludowy
4. Wszystkie szkoły prywatne i publiczne oraz szpitale jak również instytucje kulturalne i naukowe znajdują się pod ochroną rządu ludowego.
5. Z wyjątkiem zbrodniarzy wojennych i elementów kontrrewolucyjnych, wszyscy urzędnicy państwowi i samorządowi, jak również posłowie do Zgromadzenia Narodowego, powinni pozostać na swych stanowiskach i nie będą prześladowani, o ile nie będą stawiać oporu i będą współpracować lojalnie.
6. Wszyscy żołnierze wojsk kuomintangowskich, którzy stracili kontakt ze swymi jednostkami, powinni zgłosić się do dowódców armii ludowej i złożyć broń. Będą oni mogli służyć ochotniczo w armii ludowej.
7. Ustrój feodalny i feodalna własność ziemska będą stopniowo zniesione. Początkowo zmniejszone będą tenuty dzierżawne oraz odsetki płacone właścicielom ziemi. Następnie dokonany będzie podział ziemi.
8. Życie i własność obywateli państw obcych znajdują się pod ochroną władz ludowych. Wszyscy cudzoziemcy muszą przestrzegać ustaw i rozporządzeń, ogłaszanych przez armię wyzwoleńczą i władze ludowe. Jeżeli cudzoziemcy będą uprawiali sabotaż lub akcję szpiegowską, lub będą spiskowali przeciwko niezależności narodu chińskiego, jeżeli będą ukrywali zbrodniarzy wojennych i innych przestępców kontrrewolucjonistów — zostaną ukarani zgodnie z obowiązującymi ustawami.

†

Dnia 26 kwietnia zasnęła w Bogu moja najdroższa żona, nasza ukochana matka, siostra i teściowa śp.

Marta z Marchlewskich Stefańska

przeżywszy lat 71, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

mąż, dzieci i rodzina

Eksportacja zwłok z domu żałoby w sobotę 30. IV br. o godz. 8,30
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

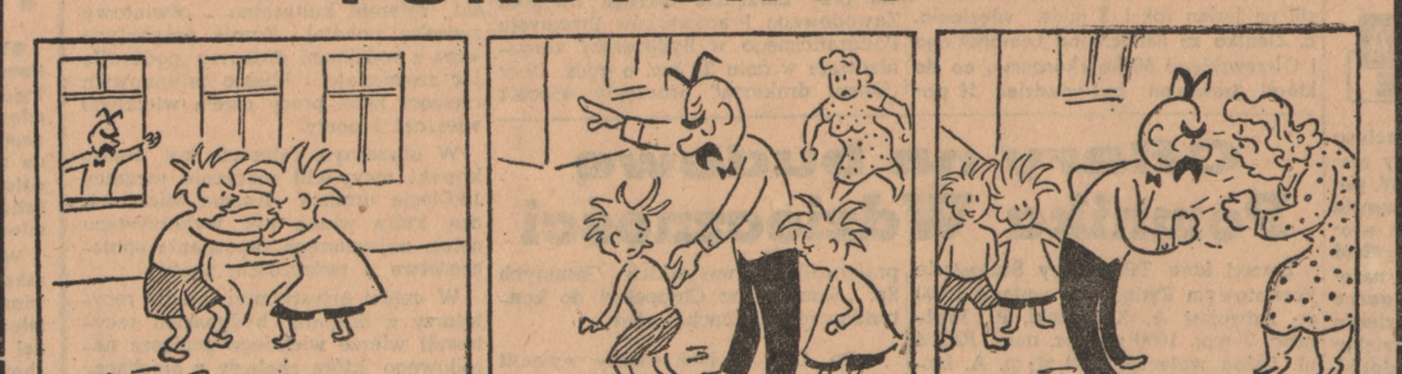
Osnowo w kwietniu 1949 r. 635

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI PIĄTEK, 29 KWIETNIA

5.10 Sygnał czasu, pobudka młodzieżowa. 5.15 Streszczenie wiadomości porannych. 5.20 Koncert dla świata pracy. 6.00 Gimnastyka poranna. 6.10 Dziennik poranny. 6.30 Muzyka rozrywkowa. 6.50 Program dnia. 7.00 Wiadomości dziennika porannego. 7.20 Przegląd prasy. 7.25 Muzyka rozrywkowa. 8.00 Skrót wiadomości porannych. 8.05 d. c. muzyki rozrywkowej. 8.55 Szkolna Gazetka Radiowa. 9.15 Informacje ogólnopolskie. 9.20 Skrzynka PCK. 9.30 Muzyka lekka. 9.55 Przerwa. 11.40 Audycja szkolna dla klas młodszych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.04 Wiadomości południowe. 12.20 Muzyka popularna. 12.30 Audycja dla wsi. 13.[illegible] Przerwa. 14.30 Kącik muzyczny dla dzieci. 15.30 K[illegible]rt solistów: W. Jędrzejewska — sopran, T. Rzepecka — fortepian. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.15 Praca hutnika. 16.25 Skrzynka ogólna. 16.35 Mu[illegible]ka. 16.45 Poezja pracy i walki. 17.00 Koncert dla przodowników pracy. 17.45 II dziennik [illegible]udniowy. 18.00 Mozaika muzyczna: orkiestra PR pod dyr. A. Rezlera, G. Kardaś — fortep[illegible]. 18.40 Daleko od Moskwy — powieść W. Ażajewa. 19.00 [illegible]udycja „Służba Polsce". 19.15 Koncert [illegible]czorny. 21.00 Melod[illegible] taneczne. symfoniczny. 20.00 Dziennik w[illegible]. 21.30 Niech się zbudzi drwal — montaż słuchowiskowy wg Pablo Nerudy. 22.00 Na dobranoc — koncert rozrywkowy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Koncert dawnej muzyki włoskiej. 23.50 Program na dzień następny. 24.00 Zakończenie audycji, hymn.

FURDYGA I SYN

Biednyś, synku. Czego ten tu
Łobuz ciebie się uczepił...
Chyba pragnie, abym ja mu
Dobrą porcję batów wlepił?

Któż to ciebie tak wychował?
Czy mam z tobą się rozprawić!
Idź do domu, mój Cynamon
Sam się będzie grzecznie bawić.

No i powiedz Cynamonku
Myśmy się już pogodzili,
A twój ojciec z moją mamą
Będą teraz się kłócili!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY: ul. Czerwonej Armii 20. — Telefon nr 33-41 i 33-42
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY w BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami) Tel. 24-29
Za nie doręczenie pisma spowodowane siłą wyższą nie odpowiadamy — Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO" W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI.
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP".
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW".
BYDGOSZCZ, UL. CZERWONEJ ARMII 20 — TEL. 33-41 i 33-42.

OGŁOSZENIA: drobne po 50 zł za słowo. Poszukiwanie pracy 30 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej.
Ogłoszenia milimetr.: w tekście od 100 — 380 zł, za tekstem od 40 — 150 zł, nekrologi od 35 — 200 zł za 1 mm. W niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy.

Czcionki i tłok Drukarnia Polska Spółdzielni Wydawniczej „ZRYW" w Bydgoszczy, ul. Czerwonej Armii 18 — telefon 18-99. E-00441